

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 20 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOPFMANN ÉS ERONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Sikeres harcok a Dnjesternél és Lucknál

Monasterzsbánál összeomlottak az oroszok támadásai — Lucktól nyugatra nagyrészt visszafoglaltuk a feladott területet — A Stochod menti csapatainkat visszavontuk — Tüzerharcok a Somme-fronton — Zeppelin-támadás a keleti angol partok ellen — A bolgárok győzelmes harcai a macedon hurctéren

Debrecen, július 29.

A mai vezérkari jelentésekből megállapítható, hogy az orosz offenzíva fokozódó erővel nehezedik az 1000 kilométeres frontnak csaknem minden részére. Egyedül Hindenburg hadcsoportjának frontján telt el jelentősebb esemény nélkül a nap, míg a többi szakaszon hatalmas erőkkel támadtak az oroszok állásaink ellen. Az események azt mutatják, hogy az oroszok csaknem mindenütt hiába hoztak újabb vérdíjazásokat, frontunkat sehol sem tudták áttörni, csupán a wollyniai front északi részén a Stochod-menti szakaszán kellett a tulerő elől visszavonulnunk.

A Dnjester-menti arcvonalunkon, ahol hosszabb ideig esend uralkodott, tegnap rendkívül élénkiség uralkodott. Az oroszok hatalmas tömegeket vetettek a Bothmer-hadsereg déli szárnya ellen és rohamaikat egész napon át megismételték. Tlumacztól keletre nagy veszteségeik árán eljutottak második vonalunkig, itt azonban megállásra kényszerítettük őket. Monasterzyska vidékén, a helységtől keletre minden áldozatuk hiábavalónak bizonyult: egyik rohamoszlopuk a másik után morzsolódott össze ágyuink és gépfegyvereink tüzeiben és talpalatnyi területet sem nyertek. Wollyniában is mindenütt felfogták a Linsingen-hadsereg kötelekében harcoló német, magyar és osztrák csapatok az orosz tömegek lökését. Különösen veszteségteljesek voltak, emellett sikertelennek maradtak a Zwinjaczenél végrehajtott áttörési kísérletek. Lucktól nyugatra a magyar és az osztrák csapatok ellentámadásai visszazserezték annak a területnek legnagyobb részét, melyet a legutóbbi napokban elvesztettünk. A Tristyn vidékén végrehajtott orosz támadások elől a Stochod-menti állásainkat ehagytuk.

A nyugati harctér Somme-frontján nagyjából csak tüzerharcok voltak. Ugyanig az olasz harctéren.

A balkáni harctéren tegnap és tegnapelőtt a bolgárok sikeres harcokat vívtak a görög-határon.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, július 29. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Az ellenség tegnap támadásait kiterjedt harc vonalszakaszokon újra megkezdte.

A Dnjestertől délre az oroszok rohamát Tlumacztól keletre elvonuló második védelmi vonalunk előtt megállítottuk. Monasterzyskától délkeletre és északkeletre az ellenség éjjelnappal szakadatlanul rohamra vezette az osztrák-magyar és német csapatok állásai ellen támadó oszlopait. Mindenütt visszavertük. Az állások előterét orosz hullák és súlyos sebesültek borították.

Hasonlóan meggyúsultak az ellenségnek arra irányuló kísérletei, hogy Zwinjaczenél áttörjön. Lucktól nyugatra a szövetséges csapatok a tegnap feladott terület tekintélyes részét visszavették.

A Turija és a Rownoból Kowelbe vezető vasútvonal közt több támadás visszaverése után az addig még a Stochod előtt álló védőcsapatokat a folyó mögé vettük vissza.

Az oroszoknak Sokultól északnyugatra ma reggel megkísérelt tömegtámadása az ellenség nagy veszteségei közt hiúsult meg.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, július 29. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Az arcvonalon nem volt különös esemény. Repülőink több ízben sikeresen támadtak meg ellenséges csapatszállító vonokat és vasúti építményeket.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A skrbowa-wygodai

arcvonalon tegnap reggel a még be nem fejezett harcok is teljesen a mi javunkra dőltek el.

Linsingen tábornok hadcsoportja: Az oroszok támadásait tegnap a Stochod-szakasz részeire és a Lucktól északnyugatra húzódó arcvonalra is kiterjesztették. Sokultól északnyugatra indított erős támadásukat az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. Gyengébb előretörések a Stochod-arcvonal más pontjain szintén meggyúsultak. Lucktól északnyugatra sikerült az ellenségnek többszöri hiábavaló támadás után Tristyn környékén vonalainkba behatolni és bennünket arra indítani, hogy az addig még a Stochod előtt tartott állásainkat feladjuk. — Lucktól nyugatra az oroszok támadásait ellentámadásunkkal megállítottuk. Zwinjaczenél, Gorochowtól keletre, az ellenséget könnyűszerrel visszavertük. Perespától délre légiharcban lelőttünk egy orosz repülőgépet.

Bothmer gróf tábornok hadserege: A Monasterzyskától északkeletre és délkeletre elterülő vidéken az oroszok többször ismételt támadásai nagy veszteségeik mellett összeomlottak.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Orosz vereség Bukovinában

Sajtóhadiszállás, július 29. (Az Est.) A harcok a Giunaleu és a Rarcu hegység tájékán az utóbbi napokban újból lángrolhantak. Az Izvoralbu mentén haladó országgal egy irányban az oroszok egy ezredet rendeltek a magaslatokra. Az ugynevezett Raraeu-sziklán és a Pietre-domnulon az oroszoknak, akik az itteni szokatlan terepviszonyokat nem ismerték, sok betegük volt, a felrendelt csapatoknak több mint egyharmada visszamaradt. Hajnalban kellett volna az ezrednek Pietrusztinán keresztül támadást kezdenie Giunaleu ellen. Az ellenség tüzéségét a Virful Pietre Stane völgyében vonultatta fel, számszerint hat nehéz tarackot és innét kezdték meg a tüzelést a Giunaleura. Két órai tüzéségi előkészítés után rohamra

URANIA

Ma vasárnap, július 30-án

Niozshacs előadások
Művész-határ!

PESTI CSELEDEK

vig operette szívecs 4
színpadi filmrészben.
Iria: Gerő Sándor,
zenéjét Huber Miksa.

S Z E M É L Y E K:

őzv. Kropacsek Vencelné
Delli Lajosné.
Mické, a leánya
Félt Zsóke
Kecskés Tóni, agglegény
Szentes János
Zsuzsi, szobalány
Parlagi Kornélia
Gyuri, inas
Pintér Imre

Történi Budapestben,
részben a ligetben, rész-
ben Kropacsek lakásán
Ezt megélt művészi
kabaré, fellépnek a szívecs
szereplői magánszámok
kal és **H a d r i k** Anna
új műsorral.

Előadások kezdete 3 és
5-kor, rendezés, 7 és 9-kor
méréskelten emelt hely-
ekkel.

APOLLO

Ma, vasárnap
Előadások 3 és 5 órakor
rendez, 7 és 9 órakor
emelt helyarákkal.

MŰVÉSZ-EST.

Fellépnek
Vajnovszky Vilma
a nagyváradi színtársulat
primadonnája

Várnai László
és
Kassai Károly.

Műsoron: Kabaré, ének-
számok, kuplék és tréfák.
A bajadér szerelemé
mozdítárma 3 felv. -ban.

küldték a gyalogságot fenyőágakkal ügyesen maszkorozott állásaink ellen. Az öt vonalban rohamozó ezred legnagyobb részét megsemmisült és a második, előretörő csoportjuk is, amely Pozoritából kiindulva a Dialul Gilin keresztül nyomult előre, súlyos veszteségeik mellett visszaverték.

Linsingen nyilatkozata a frontáttörés lehetőségéről

Frankfurt, július 29. Hágából táviratozzák a Frankfurter Zeitung-nak: A Daily Mail new-yorki táviratot közöl, melyet ott szerdán adtak fel. Az amerikai távirat összefoglalja több amerikai hírlaptudósító jelentését, akiket a német front különböző részeire engedett a legfőbb hadvezetőség. Az Associated Press haditudósítója a következő, állítólag a német nagy vezérkarból származó nyilatkozatot közölte lapjával:

— Nagyon kétséges, vajjon a franciák és angolok képesek lesznek-e térhódításukat megnagyobbítani; csak arról van szó, vajjon sikerülni fog-e eddigi térnyerésüket a német ellentámadások nyomásával szemben megtartaniok?

A Newyork Times tudósítójának alkalma volt Linsingen tábornokkal beszélni, aki ezt mondta:

— Magától értetődik, hogy az oroszok, ha egészen keskeny fronton vonulnának fel minden még rendelkezésre álló haderejükkel, és ha éppen úgy cselekednének, mint az angolok nyugaton, ahol 17 hadosztályt zsúfoltak össze szűk területen, képesek volnának átmenetileg a mi frontunkat egy vagy más helyen áttörni, míg mi tartalékainkat összevonnók és támadásukat felfognók. De én alig tudom hinni, hogy sikerül nekik frontunkat áttörni.

Moraht őrnagy a helyzetről

A francia hadsereg ellenőrei — A keleti helyzet és Románia magatartása — A tehetetlen olaszok Berlin, július 29. Moraht őrnagy a hadihelyzetről a következőket írja a Berliner Tageblatt-ban:

A francia parlamenti hadsereg-ellenőrző bizottság létesítése nézetünk szerint csak a bizalmatlanságnak és a gyengeségnek a jele. Nem biznak teljesen a legfelsőbb hadvezetőségben és a hadvezérekben, a mellett attól fél-

nek, hogy ezeknek a meggyengült francia hadsereg iránt támasztott igényei meg fogják haladni a kellő mértéket. A háborúról való fogalmaink szerint szakértő személyeknek ilyen ellenőrző szerepe teljes lehetetlenség.

A keleti helyzet ismertetése során Moraht őrnagy ezeket mondja:

Az itteni harcok politikai okokból a legnagyobb mértékben fölkeltek érdeklődésünket. Románia semlegessége csak várakozó jellegű; jóakarata alig lehet mondani. Az ország belsőjében viaskodnak az ellentétek, hogy a király politikáját befolyásolják. Kétségkívül a katonai események fogják eldönteni, hogy Románia ki mellé áll. Nem a mi dolgunk, hogy tanácsot adjunk neki, vagy hogy a hozzánk való csatlakozásra bírjuk. Romániának magának kell gondoskodnia, hogy két évi ingadozás után, miután mindkét féltől hasznot húzott, két szék között a pad alá ne essék.

Az olaszok — meg kell adni — nagy emberáldozatot hoznak céljuk elérésére, de nyíltan beismerik, hogy offenzív lökéseik, mióta az osztrák-magyar támadás megállt, teljesen eredménytelenek maradtak. Az Ets és a Sugana-völgy közti terület, mint előbb, most is a kezükben van. Olaszország egyetlen győzelme az volt, hogy bevonult az elhagyott hadállásokba.

Anarkista összeesküvés Oroszországban

Stockholm, július 29. A pétervári Ochraha messze ágazó anarkista szervezetet fedezett föl, amely állami berendezések, főleg municiós gyárak megsemmisítését vette tervbe. A szerkesztő híre szerint az egész országot behálózta. Ámbár számos letartóztatás történt, az összeesküvés arányairól és terveiről mindeddig nem sikerült bővebb részleteket megtudni, mert az elfogottak szigorú hallgatást fogadtak. Valószínűnek tartják, hogy az összeesküvők levegőbe akarták röptetni a Parwieniw-féle löporgyárat. A pétervári katonai parancsnok ennél fogva elrendelte, hogy a hadsereg részére dolgozó összes gyárakra katonai őrségek ügyeljenek föl. A hadügyminiszter legközelebb az egész birodalomra kiterjedőleg hasonló rendeletet fog kibocsátani.

A független Ukraináért

Stockholm, július 29. Pétervárról jelentik: A politikai rendőrség egy ukránai összeesküvés ügyében nyomoz. — Pétervárott és Kiewben ukránai politikai egyesületeket fedeztek föl, amelyekkel azzal gyanúsítanak, hogy egész Ukrainában fegyveres fölkelést készítenek elő. A bizottság hónapokon át Ukraina függetlenségét hirdető agitációs folyóiratot adott ki, amely azt sürgette, hogy a kis orosz terület mint önálló állam szakadjon el Oroszországtól. Wolfsohn és Stempo szerkesztők letartóztatását ezzel hozzák kapcsolatba. A délorosz területek centrifugális törekvéseinek fölfedezése pétervári politikai körökben igen nagy megdöbbenést keltett.

A belga-francia harotér

Berlin, július 29. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

A Somme-területen tüzéségi harcok voltak. A Sommetől közvetlenül északra történt támadási kísérleteket tüzelésünkkel elnyomtuk.

A Maas-területen a nap gyalogsági tevékenység nélkül telt el.

Az angoloknak a francia Cominesre irányított tüzelése a lakosság köréből áldozatokat követelt és nagy anyagi kárt okozott, minden katonai kár nélkül.

Roclincourt-nál, Arrastól északra, a védőágyúk telitalálata leszedett egy ellenséges repülőgépet.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A picardiai csata

Genf, július 29. Párisból jelentik: Az Information haditudósítója írja a Somme-menti csatáról:

Picardiából most Verdun lett. Minden erdő egy-egy erődítmény, égő vulkán, melynek kitérései megremegtetik a földet. Még sohasem láttam olyan ágyuzást, mint amilyen itt van július elseje óta. A szövetségesek több lövedéket használnak fel, mint a németek, viszont a németek nagyobb kaliberű lövedékekkel lőnek. Magam megfigyeltem, hogy a németek nagykaliberű bombákat használnak lövészárkaink el-

Európa térképe

*

A térképcsinálóknak nagyon sok a dolguk és még több lesz a jövőben.

Nehéz tudomány is a geografia. Vajjon mikor fog már teljesen végleges eredményeket nyújtani?

Azok a diplomaták, akik ezelőtt száz évvel jöttek össze Bécsben kongresszusra, azt hitték, hogy végleges eredményeket állítottak fel a politikai földrajz terén. Már 1814-ben, midőn megkötötték a párisi békét, melyben visszaállították Európa egyensúlyát, melyet a rajta keresztülugrott viharok megingattak, kijelentették, hogy „a valódi tartós egyensúly állapotát” akarják felállítani. És midőn 1815-ben összejöttek Bécsben, miután megszabadultak a Rémtől, akit elküldöttek senyvedni az Atlanti-Oceán egy kis szigetére, a maguk gögijében azt hitték, hogy rendelkezéseiket az utókor is respektálni fogja. Vagdosztak és folytattak országokat. És Metternich, aki tanácskozásaikat vezette, meg volt győződve arról, hogy elmulthatatlan munkát végeznek. Már előre örültek . . . bankettek, bálakat rendeztek. És két bankett és két bál között összegyűltek a zöld asztal körül, hogy megcsinálják a Szent Szövetség Európáját . . .

Lássuk csak, milyen is volt ez.

Németországban a hannoveri választófedelemiséget királlyá alakították át, Bajorországot megnagyobbították, Szászországot megkisebbitették Poroszország rovására, mely

még a rajnai tartományokkal és Posennel is gyarapodott. Új német szövetséget alakítottak, melyekben benn voltak az összes német fejedelmek, a szabad városok, a porosz király, német tartományai az osztrák császár, Holsteinnal a holland király, összesen harmincnyolc tag, akik a frakfurti diétán gyűltek össze, ahol az elnökséget Ausztria vitte.

Hollandia, mely két évvel ezelőtt nyerte vissza függetlenségét, Belgiummal és Luxemburggal gyarapította területét.

Olaszországban egész mozaikot csináltak. A szárd király visszakapta régi területeit, melyekhez hozzácsapták a volt génuai köztársaságot; Ausztria megszerezte Velencét, Valtelinát, az Adria keleti partját Raguzáig; Ferenc estei nagyherceg megkapta Modena, Reggio és Mirandola hercegségeket; Mária Beatrix estei nagyhercegnő Massát és Carrarát; Mária Louisa főhercegnő (a volt francia császárnő) Parmában és Piacensában uralkodott és itt sikerült neki elfelejtenie Napoleont és a római királyt, kiből reichstadi herceg lett; Toscanát Ferdinánd főhercegnek adták; a pápa uralkodó gyanánt tért vissza államaiba és a nápolyi királyságot, melyből kiűzték Murat-t, visszaadták a kettős Szicília Bourbonjainak.

Franciaország visszatért régi határai közé. Angolország Európán kívül rendezkedett be és ott kapott kárpótlást akkor még friss veszteségeiért, melyeket északamerikai gyarmataiban szenvedett.

Görögország akkor még forrongásban volt, a felszabadító szervezetek, melyek hetariáknak nevezték magukat, megpróbálkoztak a

kongresszusnál nemzeti önállóságuk kivívásával, de Metternich meggyőzte arról a felséges testületet, hogy forradalmárokkal nem lehet szóba állani.

De Görögország tovább is forrongott, még pedig olyan eredménnyel, hogy 1821-ben, hat évvel a bécsi kongresszus után, mely megszüldött a párisi béke által követelt „valódi és tartós egyensúly állapotát”, kitört a forradalom, mely Görögországnak Törökországtól való elszakadásával és a görög királyság megalakításával végződött.

Azonban csak 1832-ben egyeztek meg véglegesen Görögország és Európa a végleges megalakulásban és a király személyében, pedig már két évvel ezelőtt más csapás is érte a bécsi kongresszus híres egyensúlyát. 1830-ban Belgium elszakadt Hollandiától és Európa beleegyezett ebbe. Királyt adott a belgáknak a szász-köburg-góthai Lipót személyében, sőt még többet is tett előbbi határozatainak megtagadásában, midőn garantálta Belgium semlegességét.

És újból meg kellett másítani Európa térképét. De a tizenkilencedik század még sok ilyen megváltoztatott térképet látott, mindegyik a krími és az olasz háborúk után. A villa-francai megegyezés és a zürichi békekötés elevenébe vágta Metternich munkájának és megkezdte Ausztriának kiszorítását Olaszországból, melynek előkészítették egységét és ugyanekkor Franciaországnak adták Nizza és Savoya grófságokat. A toscanai, pármái, modenai hercegségeket megszüntették.

pusztításához. A *Bernafay-erdőtől* délre sortüzet adtak három nagy bombával, *valódi german pontossággal*. E bombák teljesen felszakították a terepet, óriási füstöt terjesztettek s robbanásuk olyan volt mint a mennydörgés. A *tronesi erdőben* olyan füst volt, hogy látni sem lehetett.

Az angolok, afrikaiak és a skótok hol elfoglalták az erdő egy részét, hol megint elvesztették, hol ismét visszafoglalták. Egy héti folyamton a füstös, robbanásos levegőben harcoltak, mindaddig, míg a fáradtságtól össze nem estek. De ha az ellenség rohamra jött, eltűnt a fáradtságuk. A németek ellentámadásaiknál *Delville* és *Longueval* ellen háromszoros zárótüzzel dolgoztak. Messzehordó bombáikkal meg próbálják eltalálni az angol lövegeket. Ez a rettenetes ágyuzás az oka, hogy annyi ember és annyi ló lett harcképtelen.

Genf, július 29. A Havas-ügynökség jelenti: A tegnapi nap a *Sommenl* meglehetősen nyugodtan telt el. A németek csak kisebb akciót jelentenek. A légköri viszonyok lehetetlenné teszik a nagyobb mozdulatokat; csak *Estrésnél* és *Soyecourtnál* voltak kisebb összetűzések.

A németek némi tevékenységet mutatnak a front többi részén is. Így az *Aisnetől* északra és a *Champagneban* is megpróbálkoztak egy hirtelen támadással, de sikertelenül. *Verdun-nél* a *Maas* mindkét partján hevesen dolgozik az ellenséges tüzés.

Zepelinek támadása a keleti angol partok ellen

Berlin, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti:

Július 28-ikáról 29-ikére virradó éjjel egy tengerészeti léghajóraj megtámadta az angol keleti tengerpart középső részét és ez alkalommal a *lincolni* vasúti építményeket, a *Norwich* melletti ipartelepeket, valamint *Grimsby* és *Illingham* flottatámaszpontokat, továbbá a *Humber* előtt levő előőrs-járműveket bombázta. A *Humber* torkolatában megsemmisített egy világító tornyot. Gyújtó lövedékekkel történt lövetése ellenére valamennyi léghajó sértetlenül visszatért hazájába.

A Tengerészeti Vezérkar Főnöke.

A jel meg volt adva és a tánc tovább folyt. 1860-ban Viktor Emmánuel behatolt a nápolyi királyságba. 1861-ben II. Ferenc kapitulált Gaetánál és Viktor Emmánuel Olaszország királyává proklamálta magát.

1864-ben Poroszországon van a sor, hogy működésbe lépjen. Bismarck megkezdte munkáját. A „hercegségek háborúja” kiüzi Dániát Holsteinből, ahol felállítják Ausztria és Poroszország közös uralmát, mely előkészíti az 1866-iki háborút és Sadowát. Ez volt a későbbi vas-kancellár első nagy politikai tette. Eltörli Hannovert és kiüzi Ausztriát a német szövetségből és Olaszország mint „tertius gaudens” felhasználja a kedvező alkalmat, elorozza Vencét. Olasz felfogás szerint persze még nem teljes ez a kiszorítás, hiszen Trieszt és Trient még „irredenta”-k!

Alig készültek el azonban a térképsínálók újabb munkájukkal, csakhamar megint nekifoghattak a javításoknak Európa térképén. Megkezdődik a rettenetes német-francia háború és a német fegyverek győzelme nyomán kialakul az új német birodalom. Franciaország elveszti Elzászt és Lotharingia egy részét; az olasz csapatok bevonulnak Rómába, mely az „Unita Italia” fővárosa lesz; a pápai állam megszűnik.

És a térképsínálók ezeket a módosításokat is bejegyezték Európa mappájába. De ezzel még nem nyugodhattak meg. A közeli Kelet, mely a tizenkilencedik század egész folyamata alatt nem szűnt meg nyugtalanítani az európai diplomáciát és amely a huszadiknak elején olyan kemény feladatok elé állította, foly-

Az angolok által elkobzott németalföldi hajók

Berlin, július 29. A *Tägliche Rundschau* jelenti Hágából: *Angol hajók ujabban három németalföldi gőzöst és hét halászgőzöst vittek Angliába*. A hajós és kereskedelmi körök izgatottsága növekszik.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, július 29. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

A *Vojusa* alsó folyásánál fokozott harci tevékenység.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, július 29. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:*

A helyzet változatlan.

Július 26-án egy ellenséges repülő a *Dojran-tó* fölött vívott légiharcban lezuhant.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Bolgár győzelem a macedon határon

Szófia, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár vezérkar jelentése:

A macedoniai harctéren egy gépfegyverekkel és ágyúkkal felszerelt ellenséges hadosztály megtámadta előretolt osztágainkat. Viszszavertük őket. Ezután ellentámadásba mentünk át és néhány lövészárkot elfoglaltunk.

27-én a szerb *Sumadija*-hadosztály századai támadást kezdtek a *Pojar* falutól északra fekvő magaslatok elfoglalására, de jelentékeny veszteségükkel visszavertük. 85 halottjukat szedtük össze. A mi veszteségeink csekélyek.

Románia döntés előtt

Carp és Rosetti a királynál

Bukarest, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) A „*Dreptatea*” jelenti: *Carp Péter és Rosetti volt miniszterelnökök kihallgatáson*

tonos változásokat tett szükségessé európai Törökország térképén. Románia 1866-ban hercegséggé, 1881-ben pedig királysággá alakult; Szerbia több mint ötven esztendei küzdelem, felkelések és leveretések után 1878-ban elnyeri függetlenségét és hercege 1882-ben királlyá lesz; Bulgária 1879-ben a szultán vazallus hercegsége lesz, magához ragadja Ruméliát és hatalmas fejlődés után 1903-ban proklamálja önállóságát és mint szomszédai, ő is királysággá lesz; sőt még a kis Montenegró, Törökországnak legrégebbi és legelkeseredettebb ellensége is megszerzi magának a királyságot.

De még evvel sem merült ki a térképsínálók munkája. Európa északán két állam, mely a múlt század kezdetén egyesült, a mostaninak elején szétvált. Norvégia és Svédország 1905-ben felbontották uniójukat és az előbbi Károly dán herceg személyében VII. Haakon néven új királyt adott Európának. Azután következett a munkának egy újabb sorozata a Balkánon, mikor Törökország Thracia egy csücskére szorított. Bulgária s a ma már néhai Szerbia, valamint Montenegró és Görögország és Románia megnyobbodott s egy új állam keletkezett: Albánia.

Ime, mi lett a „valódi és tartós egyensúly állapotából”, melyre a bécsi kongresszus diplomatai olyan büszkék voltak! A mai diplomataik talán szkeptikusabbak lesznek.

A térképsínálók nemsokára ismét dolgoznak Európa új mappáján. Nem valószínű, hogy munkájuk végleges eredményeket adna, de erről már ne beszéljünk: a jövőbe látni és jóslni ma senkinek sem lehet.

voltak a királynál. Mind a ketten hível a központi hatalmaknak. A kihallgatás során a két államférfiu kijelentette a királynak, hogy ők eddig minden pártiharcotól tartózkodtak, de most, hogy a *Bratianu*-kormány elhatározta, hogy más külpolitikai irányzatot követ, kéri a királyt, hogy az összes pártok vezetőit hívja meg a koronatanácsra, nehogy azon *Bratianu* egyedül határozzon.

Bratianu augusztus közepén dönt

Bukarest, július 29. Az entente részéről eddig közös demarche nem történt s erre valószínűen csak akkor kerül a sor, ha *Bratianu* ismét halogatni akarná a döntést. Eddig csak egyes követek szóbeli előterjesztéséről van tudomásuk a politikai köröknek. Nem valószínű, hogy a végleges elhatározás már néhány nap múlva megtörténik, mert a kormány nem kapott határidőhöz kötött felszólítást. *Bratianu* azonban bizalmasai körében kijelentette, hogy legkésőbb augusztus tizenegyedikéig dönteni fog. Addig az entente más, döntő fórumokon igyekszik még érvényesíteni kívánságát.

A kormány természetesen most is keres valami módot arra, hogy ha lehet, némi időt nyerjen, amíg a harctéri helyzet inkább a kedve szerint alakul. A megoldást persze olyan katonai és diplomáciai formába szeretné burkolni, mely az entente érdekét elősegíti, anélkül, hogy a központi hatalmak kifogásolhassák.

Az entente azzal fenyegetőzik, hogy erőszakosan is betör a *Dobrudsába* és magával rántja *Romániát*, de a központi hatalmak diplomáciai köreiben tisztában vannak vele, hogy ezt melynek átmeneti jellege még módot nyújt a kormánynak arra, hogy a riasztó híresztelésekkel ellentétes és józan politikát kövessen.

Az entente szorítja Bratianut

Bukarest, július 29. A *Steagul* írja: A félhivatalos újságok közlései némileg megnyugtatták a közvéleményt, a helyzet azonban, úgy látszik, még nem tisztázódott teljesen *Bratianu* még mindig nem szabadult meg egészen a négyesszövetség nyomásától. Ha nem lesz eléggé energikus, az entente kétségkívül folytatni fogja a harcát. Nem hangoztathatjuk ez alkalommal eléggé nyomatékosan, mekkora visszatetszést okozott az országban s a nép széles rétegeiben az entente nyomása. Általánosságban a helyzet bizonyos megkönnyebbülésére utalhatunk, a melynek a riasztó híresztelésekkel ellentétes és józan politikát kövessen.

200,000 orosz a román határon

Bukarest, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) Az oroszok újabb csapatokat hoztak a román határra, ahol legalább 200,000 főnyi haderőt koncentráltak. Ezeket a csapatokat állítólag *Ruskij* tábornok parancsnokol, hogy az expedíciós seregek sikeresen megoldhassák céljaikat.

Apollo

Előleges jelentés!

Hétfőn és kedden

Virágh Jenő, Sándor Stéfi, Halmai Vilmos

a budapesti Royal-orfeum tagjainak vendégszékével

Vig-est.

Műsor: Budapesti kabaréjudozságok, ének és kupaék.

Elsőrendű válogatott film-műsor.

Bukarest, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) A Duna torkolatánál nagyobb orosz hajó-különítmény cirkál. Nem lehetetlen, hogy mögöttük csapatszálító hajók vannak, amelyek Bulgária felé akarnak csapatokat partra tenni.

Az olasz háború

Budapest, július 29. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszínterről:

A helyzet változatlan.

Panevegiótól délnyugatra egy éjszakai támadást vertünk vissza.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Az olaszok Tripolisban

Lugano, július 29. A *Corriere della Sera* azt írja, hogy Észak-Afrikában az olaszok most már csak két várost tartanak: Tripoliszt és Homszot. Mind a két város modern tábori erődítés, megfelelő futóárkokkal, drótkadályokkal felszerelve.

A törökök harcai

Az Eufráton elsüllyesztett angol hajók. — Viszszavert orosz támadások a Kaukázusban.

Konstantinápoly, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) A főhadiszállás jelenti:

Irak-front: A *Felahie*-szakaszon nem volt harci tevékenység. Az *Eurát*-szakaszon *Kornónál* harcosaink eleséggel megrakott néhány ellenséges hajót zsákmányoltak, miközben azoknak legénysége közül kilenc angolt megöltek, négyet pedig megsebesítettek.

Perzsa-front: Nincs újabb jelentés.

Kaukázus-front: A jobbszárnyon tüzéségi és gyalogsági tüzelés után az ellenség több földerítőosztagot küldött előre, amelyek a mi lövészárkainkhoz iparkodtak közeledni, de tüzelésünkkel mindenütt visszautítottuk őket. Egy ellenséges lovascsapatot ütegeink tüzelése menekülésre kényszerített. A centrumban és a bal-szárnyon nem volt jelentősebb esemény.

Július 26-án egy angol repülőgép, amely hajófedélzetről szállott fel s amelyet francia torpedónaszád kísért, bombákat dobott le *Haiffa* városára és környékére. Néhány gyermek és egy asszony megsebesült.

Egyiptomi front: Katia környékén járőrök egyes összeütközései reánk nézve kedvezően végződtek.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

Legjobb minőségű

Porosz kőszén

waggonszámra és kisebb tételekben azonnali és későbbi szállításra megrendelhető:

Alföldi Takarékpénztár
szélesosztályánál, Debreczenben.

Állandó nagy készlet saját
:: raktárvállalatánál. ::

A béna hősök tanulnak

Látogatás
a debreczeni rokkant-iskolában

Künn a Kishegyesi-úton levő szegényházban van a *debreczeni rokkant-iskola*. Tanítványai félkezű, féllábu hősök, akiket önbizalomra és megélhetésre tanítanak ott derék magyar tanítók. A különböző harcatereken nyomorékká lett emberek dolgoztatnak kerti, mezőgazdasági munkát, háziipari vagy díszműdolgokat. A tiszta udvarokon az árnyas fák alatt mankós katonák ülnek a padokon, virágágyak minden oldalon s a nyomorék emberek arcán megelégedés, jókedv. Pipaszó mellett beszélgetnek s a látogatónak tisztességgel köszönnek.

Az orvosi megállapítás szerint valamenyny 55 százalék erejéig munkaképtelen, közülük 32 ember családos s otthon 80 hozzátartozó várja őket haza, ahova öreg parasztemberek — akik eddig a betűt sem ismerték — örömmel küldik a sajátkezüleg írt levelet, amely így kezdődik:

Édes jó feleségem!

A magam kezével írom ezt a levelet neked . . .

Némelyik balkézrel is olyan jól tud írni, hogy csodálkozással nézi az ember. Pedig legtöbbje földműves ember, aki sohasem tanult írást. Különösen szép, tiszta írása van *Varga Mihály* 3-as hönvéd szakaszvezetőnek, aki a bentlakók névsorát is vezeti. Csak balkeze van meg. Most helyezte el a rokkant-iskola vezetősége egy uradalomhoz, ahol 1400 korona fizetést és mindenféle ellátást kap. Elhelyezést nyert már *Kispál József*, egy somogyi 44-es rosbak, aki gazdaságba megy. *Putyi István*, aki kertészetet és *Tóth Lajos*, aki méhészetet tanult ki. A bentlakó 61 rokkant közül 25-nek hiányzik a jobbkeze, 13-nak a balkeze, 6-nak a jobb lába, 16-nak a ballába, a többinek egyéb súlyos sérülése van.

A rokkantakat négy tanteremben tanítják írásra, olvasásra, számolásra és egy kis közismereti tudásra. De nem akadémikus iskolai előadásokat kell hallgatniok, hanem a tanítók beszélgetéssel, a tanuló katonák tudásához, természetéhez alkalmazkodva oktatják a félkaru, féllábu csonka katonákat.

Elégge meg nem dicsérhető érdeme a tantereknek, hogy a szerencsétlen emberekbe a leg-rövidebb idő alatt önbizalmat öntenek.

Bár inkább ott veszem volna a sturmba — mondják a rokkantak, amikor bejönnek az iskolába és csüggedten, kedvetlenül üldögélnek a tiszta, csöndes szobákban. Három nap mulva azonban már érdeklődéssel, a negyedik napon már jókedvvel hallgatják *Péterffy József* igazgató előadásait künn a kertészetben, a földken, hogy mit miért kell úgy csinálni, ahogy ő mutatja.

Nem jó lesz az, nálunk sohasem csinálták azt úgy — szólalnak meg, amikor bemutatja hogy kell elültetni a kukoricát gazdaságosan, miért nem kell feltölteni. — Most aztán, hogy két méteren felül magaslik ez a kukorica, tele csövekkel, míg a régifajta ültetés mellett sokkal kisebb, silányabb termés mutatkozik, elismerően állanak a példa előtt:

Hát igaz, igaz. Hogyan is tetszett ezt mondani akkor, tanító ur?

És ez az. A példával tanítás, nem tanári okoskodással, hosszú magyarázattal, tudományos, meg nem érthető, magas színvonalú előadással, hanem bemutatva mindent künn a földön s elvitázva a tanítandóval, hogy bizony ez jobb s mire kijön a termés, maga látja az ember, hogy biz' igaz, úgy jobb, ahogy a tanító ur mutatta. A szemével látja, hogy 300 négy-szög méter földön milyen gyönyörű konyhaker-tészeti termékeket hoznak ki s abból 250 koronát tudnak bevenni.

És senkit sem erőszakolnak semmire sem, úgy kezelik kedve és vágyának iránya szerint, amihez kedve van. És meg is jön mindnek a kedve. Tanulnak kisgazdaságot, méhészetet,

kertészetet. Ha két napig ott volt az iskolában, már el nem menne, sőt van olyan fiú, egy *bukovinai csángó gyerek*, aki Pestről kérezkedett vissza.

A rend, a tisztaság mellett az teszi a legjobb benyomást a látogatóra, hogy sehol csüggedés, mindenütt jókedv a rokkantak részéről, jóakarát, végtelen türelem a tanítók részéről, akik bizony a rokkantjaik szeretetén és háláján kívül egyébbel sincsenek jutalmazva.

Az iskolában ezidőszereint még 17 *balkezes analfabéta tanuló* igazi szorgalommal; nekik a balkezes írás épp olyan új, mint a jobbkezes.

Érdekes látni őket a földken, a gazdasági iskola földjén, ahol soronként áll mindenkinek a veteménye, azt tartozik művelni, gondozni. — Ha egyik-másik nagyon is nyomorék, két hasonló csonka vitéz összeáll és ketten dolgoznak egy soron. Kár, hogy a gazdasági iskola felszerelése nem olyan tökéletes, mint ahogyan kellene lenni, nagyrésze az idén víz alatt is volt. A lelkes tanítók aztán úgy segítenek a dolgozon, hogy a közeli uradalmakat kérik meg, engedjék őket egy-egy kirándulásra ott tanulmányozni. Így legközelebb a félkezű mágnáshoz, *Zichy Géza* grófhhoz viszi ki a rokkantakat a vezetőség Tetétlenre.

A telepnek megvan a humoristája is. Egy cigány honvéd: *Kanalas Ferenc*, akit most kll-denek Budapestre, hogy a jobb karja helyett művégtagot kapjon. Egyet ugyan már kapott ajándékba, de az oly hosszú volt, hogy nem tudta viselni. Jelentette is *Institoris Ferenc* hadnagynak, az iskolaparancsnoknak:

— Jelentem alásan-hadnagy ur, nem jó ez a kéz, mindjárt meglátják, hogy nem az envém. Aztán ha valami nem a cigányé, mindjárt azt mondják, hogy lopta.

Persze, dolgozni a cigány itt sem szeret. Meglátott *Péterffy* igazgatón egy új, drága bőr lábszárvédőt. Neki is volt egy papírmassé sárga lábszárvédője; másnap kiénvesítette a magáét s munka közben odamegy *Péterffy*hez:

— Tanár ur, úgy-e milyen szép kamásnim van. Nagyon szép ez és milyen jó!

És csak dicséri, dicséri a maga papirkamásniját s végül rátér:

— Ugy-e, érdemes volna elcsereálni a tanár urnak a kamásnijával?

A méheket sehogysem kedvelte, félt tőlük. Az első napon, mikor megérkezik s mutatják neki a kaptárakat, mondja az egyik katona:

— Éppen tegnap szökött meg egy család. — Hü, azzal találkoztam én hát tegnap Ladányon az állomáson?!

Másnap már jelentkezett a hadnagynál:

— Hadnagy ur, kérem szépen, — jelenti — tessék engem azoktól a csuf bogaraktól elereszteni. Szurnak, szurnak azok nagyon csunyan. Mondja a tanár ur, hány lába van annak a bogárnak. Eresszenek vissza a kondához, tudom én a disznót őrizni most is. Meg hadnagy ur, nem jártam én iskolába, minek nekem az?

De hát csak kellett valami tanulni a cigánynak.

Aki látja azt a gyönyörű eredményt, amit a tanítók ott elértek, csak a legnagyobb elismeréssel gondolhat ezekre a derék tanítókra, akik hatvan-hetven nyomorék kezébe adnak megélhetést. *Molnár Jenő* vezető az összes adminisztratív teendőket és tanít, *Péterffy József* a mezőgazdasági dolgokat, *Barcza Barna* a kezdő analfabétákat, *Törös Károly* a balkezeseket tanítja s hogy jobban tudjon tanítani, maga is megtanult balkézrel írni, *Juhász József* a kertgazdaságot, *Czeplédy András* a méhészetet, *Faragó Ilonka* a háziipart tanítja oly kitünő eredménnyel, hogy egy-két órai tanulás után már gyönyörű dísztárgyakat és háziipari dolgokat csináltak. A háziipari tanításban segítkezik *Variassy Gyula*, aki kosárfonást tanít.

Külön iskola van a fémipariskolában azok részére, akik ipari szakmát akarnak tanulni, vagy akik mező- vagy kertgazdaságra alkalmatlanok.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszabebben tisztít **FEUERSTEIN**

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

mosó intézete Piac-utca 63.

Tel. szám: Fővárosi 11-57. az. Fiókület 722

A kárpáti harcokból

*
A kapitány thermosa
A szabadító 39-esek

Vadsietéssel rohantak be a Kárpátokba a háboru első hónapjaiban az orosz tömegek, letaposva a szép magyar földet. A magyar honvédek soraiban ott voltak a közös ezredekbe sorozott debreceni fiúk: 61-esek és 39-esek, akik hatmas csapatokkal tanították a muszkát arra:

— Ne bánts a magyart!

A dicső harcok egy-egy epizódját, a debreceni fiúk hősiességét örököltik meg az ott folyt események.

Mezőlaborc fölött járt már a muszka. — Egy-egy völgyet vagy bejárást védtek kisebb osztagaink, amelyek mögött a visszavonuló csapatok pihentek.

Mielőtt a Mezőlaborc előtti hegyeket megszállták volna a mi csapataink, ott pihent egy közös ezred egyik kifáradt zászlóalja. A katonák pihenőhelye mellett, egy fenyveshez közel állították föl a zászlóaljparancsnok sátorát, a melyben holtrafáradtan aludt a kapitány. Már sötétedett, amikor zavaros hangok, vezényszavak hangzanak föl és futó lépések zaja rohog sátorra felé. A kapitány hirtelen felugrik, haragosan rohan ki sátorából s látja a félhomályban, hogy a közel álló fára akasztott thermos üvegéből jól iszik valami katona. Bizonyosan a tisztiszolga — gondolta. Rákiált mérgesen:

— Mit csinálsz, te gazember? No, megállj, majd adok én neked forralt bort!

Ezzel rohan feléje, hogy egy nyaklevessel észretérintse a — tisztiszolgát. E pillanatban ellenkező oldalról odaugrik hozzá a tisztiszolgája s lihegve kiáltja:

— Kapitány ur, itt vannak a muszkák!

És vonszolni kezdi a kapitányát, aki első mérgében mégis csak pofon akarta ütni a szemtelen muszkát, aki a thermosából megitta a jó forralt borát. De nem került arra a sor. A közelből 61-es fiúk „rajta”-ja dörgött s a muszka kezében a thermossal és a szuronyos puskával — elterült a földön. Visszakerült a thermos és nem is sok hiányzott belőle.

Néhány vakmerő orosz gyalogos tévedt arra, akikhez ez is tartozott s akik a fenyvesek sűrűjében elszóródva, csapatjukat elvesztve, kerültek a mi csapatunk közelébe.

Még hátrább kellett jönni. A bejáratot innen is, onnan is 61-es debreceni fiúk védtek. Egy kis osztag élén egy közös százrezredből való 19 gyalogos százarral s egy géppuskával Trnka Teofil 61-es hadnagy védte a jobb oldali részt. Az oroszok szinte ömlöttek s a kicsi csapat körül mind közelebről ropogott a puskatűz. Már harminc ember sem volt együtt épen, sebesületlenül. A másik oldalon Vámos zászlós, szintén debreceni fiú, állott hasonlóan kevés emberrel s hasonlóan olyan helyzetben, mint Trnka csapata. Visszavonulásra gondolni sem lehetett.

Már csak pillanatok voltak hátra, hogy elfogják őket vagy lemészárolják, amikor a hegyhát oldaláról néhány puska lövés után hurrá! kiáltással előrohannak a 39-esek s néhány perc alatt megtisztítják a teret.

— Éljenek a debreceniek! — hangzik föl az örömkialtás s a megmenekülés kacagó öröme fog el mindenkit.

Kiss Zsiga 39-es zászlós volt a debreceni piros parolisok vezetője, aki azóta az orosz harctéren kapott sebébe behalt.

A hős 39-esek főlváltották azután a 61-eseket és védtek tovább a szorost.

A két éves háboru eredménye

A központi hatalmak hódításai, hadifoglyai és zsákmánya

Ma két éve, 1914 július 29-én küldte el Ausztria-Magyarország külügyminisztere Szerbiának a hadüzenetet. Ez volt az első hadüzenet, melyet gyorsan követett a többi és rövid pár nap alatt lángban állott az egész világ. A mai napon, amikor a világháboru harmadik évébe fordul, az alább következő jelentés érdekes képet ad arról, hogy mit nyertek a központi-hatalmak a háboru két évében. Itt következik a jelentés:

Berlin, július 29. (Magyar Távirati Iroda.)
A Wolff-ügynökség jelenti:

A második háborus év végén a háboru eddigi eredményéről a következő számadatokat közöljük:

I. A MEGSZÁLLOTT TERÜLETEK.

A központi hatalmak európai területen az ellenséges országokból megszálltak összesen kerek 431,000 négyzetkilométert és pedig

Belgiumban	29,000
Franciaországban	21,000
Oroszországban	280,000
Szerbiában	87,000
Montenegróban	14,000

Összesen: 431,000 négyzetkilométert.

Az ellenség megszállott 22,000 négyzetkilométert és pedig

Galicziában és Bukovinában	21,000
Elszászban	1,004

Összesen: 22,004

négyzetkilométert.

A háboru első évének végén a számarány ez volt: 180,000 négyzetkilométer a 11,000 négyzetkilométerhez.

II. A HADIFOGLYOK.

A hadifoglyok összes száma a második háborus év végén ez volt:

Németországban	1.663,794
Ausztria-Magyarorsz.-ban	942,489
Bulgáriában	38,000
Törökországban	14,000

Összesen: 2.658,283

Egy évvel ezelőtt a Németországban és Ausztria-Magyarországban levő hadifoglyok száma 1.695,400 ember volt.

Az orosz hadifoglyok közül Németországban 9019 tiszt, 1.202,872 katona;

Ausztria-Magyarországban 4242 tiszt, 777,324 katona;

Bulgáriában és Törökországban 23 tiszt és 1435 katona.

Összesen 13,294 tiszt és 1.981,631 katona.

Német hadifogságba jutott eddig:

Francia: 5944 tiszt, 348,731 katona.

Orosz: 9019 tiszt, 1.202,872 katona.

Belga: 656 tiszt, 41752 katona.

Angol: 947 tiszt, 29,956 katona.

Szerb: összesen 23,914 tiszt és katona.

Összesen 16,569 tiszt, 1.647,225 katona.

III. A HADIZSÁKMÁNY.

Németországban eddig a következő hadizsákmányt állapítottuk meg: 11,036 ágyu, 4

millió 748,038 lövedék, 996 munició jármű, 1

millió 556,132 fegyver és karabély, 4460 pisztoly és revolver, 3450 gépfegyver.

Meg kell jegyeznünk, hogy itt csak a Németországba elhozott zsákmányról van szó,

amíg egy megközelíthetően sem meghatározható számu ágyut, gépfegyvert és puskát a municióval együtt mindjárt a harctéren használatba vettünk.

Vigyázni kell a hadifogoly aratókra

— A miniszter figyelmeztetése. —

Az összehordott gabona- és takarmánykészletek különös gonddal való őrizését rendeli el a belügyminiszter tegnap érkezett leírata. Fokozott éberséggel kell ügyelni a nagyrészt hadifoglyokból és internáltakból, tehát nem eléggé megbízható elemekből álló munkásokra, nehogy a termények felgyújtásával érzékeny anyagi károkat okozhassanak. Behívások folytán a tüüzoltóságok létszáma jelentékenyen megcsappant. A hiányokat arra alkalmas egyének bevonásával kell pótolni s erre nézve a törvényhatóságoknak minden rendelkezésére álló eszközt igénybe kell venni. A miniszteri rendelet szövege szerint a következőképen hangzik:

„Az osztagok, kazlak és baglyák tűzbiztonsága.

Tekintettel arra, hogy a háboru következtében az ország tüüzoltóságának nagyrésze katonai szolgálatot teljesít s ennek folytán kellő számu kiképzett tüüzoltó nem áll rendelkezésre, a tüüzvédelem minden körülmények között való megóvása és nagy fontosságú érdekeinek kelőképpen és állandóan való biztosítása céljából az 1914. évi augusztus hó 29-én kelt körrendelettel felhívtam az alispán urat, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel hasonson oda, hogy a tüüzoltóság megfogvatkozott létszáma az arra alkalmas egyének bevonásával pótolgassék s egyben, hogy a megelőző tüüzrendészeti intézkedések pontos fogantatásának erélyes ellenőrzése felől hatályos módon gondoskodjék.

Bár nincs kétségem aziránt, hogy alispán ur ezen rendeletnek kelőképpen érvényt is szerzett, mégis a fentebb vázolt körülményekre és arra való tekintettel, hogy a munkáshány miatt az aratási és cséplési munkálatok nagyrésze hadifoglyokkal és internáltakkal, tehát idegen, kevésbé megbízható munkásokkal végzetetik s ennek következtében a termés összehordásánál és cséplésénél fokozottabb tüüzbiztonsági óvintézkedések kívánatosak, szüksegesnek tartom alispán urat újból és nyomatékosan felhívni, miszerint sürgősen és erélyesen intézkedjék az iránt, hogy a tüüzrendészeti övrendszabályok különösen a felhalmozott gabona és takarmányneműek körül a legnagyobb körültekintéssel betartassanak és ellenőriztessenek“.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 30-án prédikálnak: a Nagytemplomban délelőtt Fóris Endre segédlelkész, délután Márton Sándor segédlelkész, a Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor K. Tóth Kálmán lelkész, délután Konrád Zoltán segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt és délután Pinkóczy Gusztáv segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt Zih Sándor lelkész, délután Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt Konrád Zoltán segédlelkész, délután Fóris Endre segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt Bagoly Bertalan segédlelkész.

Az ágost. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— A mezőgazdasági szabadságotok jelátkezelése. A katonaiügyi osztály a következő közlést adta ki: Felhivatnak a cs. és kir. 39. gyalogezredtől 1916. évi július 31-ig elszabadságot önálló mezőgazdák, a segédszolgálatosok kivételével, hogy 1916. évi július hó 31-én délelőtt 8 órakor a cs. és kir. lovassági laktanyában (Vilmos-laktanya) szabadságlevelükkel a törvényes következmények terhe alatt okvetlenül jelentkezzenek.

— **Az 1897. évfolyambeli népfelkelők behívása.** A „Küldgy-Hadügy“ jelenti: A legutóbbi népfelkelő bemutatószemlén alkalmasnak talált ausztriai illetőségű népfelkelő-kötelesek és pedig a f. é. július 22-éig bemutatottak f. é. augusztus 1-én, a többiek f. é. augusztus 10-én vonulnak be. Ugyaneznap vonulnak be azok az 1897-ben születettek is, kik önként soroztatták be magukat. Az 1866—1896. évfolyamuak behívása később meghatározandó időpontban fog történni. *A magyarországi 1897. évfolyambelieknek egy részét augusztus 1-re szintén behívják* és pedig nem általános hirdetéssel, hanem *behívójegy útján.*

— **Börtönre ítélt debreceni hadapród.** — Szegedről jelentik: A kerületi honvéd hadosztálybíróóság csütörtökön család miatt három hónapi börtönre ítélt és tiszti rangjától megfosztott egy *debreceni* honvédhadapródot, mert jogtalanul kétszer vette fel szolgálati díját. **Goldstein** László 21 éves joghallgató, a debreceni 3-ik honvéd pótzászlóalj hadapródja volt a vádlott, ki a múlt év augusztusában a szegedi kerületi hadbiztoság által neki tévedésből megküldött 100 korona szolgálati díjat és 62 korona mozgósítási illetéket, habár ezt az összeget már egyszer fölvette és tudta, hogy ez újból nem jár neki, megtartotta magának. — A vádlott hadapród beismerte bűnét, amit enyhítő körülménynek vettek ugyan, de megállapítván a csalást, a hadbíróóság *három hónapi börtönre és tiszti rangjától való megfosztásra ítélte.* A vétkéért súlyosan bünhődő hadapród felebezett az ítélet ellen.

— **Hálás tanítvány.** A debreceni állami főreáliskola hálás tanítványt nevelt. **Láng Jenő** bécsi kiviteli kereskedőben. Az iskolának ez a volt növendéke, akit különben családi kötelek is fűznek városunkhoz, több ízben megemlékezett már az intézetről, most pedig annak öröme, hogy egy jóbarátja szerencsésen visszatért a harcterről, 100 koronát küldött **Kardos Albert** dr. igazgatónak, hogy azt fordítsa belátása szerint egy nemes iskolai célra. Jól esik feljegyeznünk a tanítványi hála-ának ezt a szép példáját.

— **A nagyszabedni katonai parancsnokság megbélyegzi a névtelen rágalmozókat.** Nagyszabedben jelentik: A nagyszabedni katonai parancsnokság részéről a következőket teszik közzé: Utálatos és megvetendő dolog, hogy még ma is, amikor a napilapok ismételtelen felémelték ez ellen intő szavukat, garmadával érkeznek a katonai hatóságokhoz a legkülönbözőbb tartalmú névtelen levelek. Nagyrésztük a katonai szolgálat alól való kivonással, a katonai irodákba való kirendelésnél állítólag gyakorolt protekcióval, felmentéseknél és szabadságolásoknál előforduló visszaélésekkel vádol egyeseket. A legszomorúbb a dologban, hogy a levelek névtelen írói a felelőtlenség álcája mögül sokszor tiszteletreméltó, magasállású katonai és polgári személyeket vádolnak önkényeskedéssel, igazságtalansággal, hivatalos hatalommal való visszaéléssel, sőt néha becsületességgel is. A feljelentések eme faja magán hordja az alávalóság bélyegét és így a használt sértések tulajdonképpen a levélíróra nézve a legmegalázóbbak. Vajjon nem önti-e el a szegényenpir az anonymust már akkor, amikor szegénytelen tettét papírra szándékozik vetni? Nem érzi-e szándékának végtelen aljasságát? Mi lehet az ilyen feljelentés eredménye. Kizárólag az, hogy a munkával amugy is tulterhelt hivatalos tényezőket komolyabb munkájukban akadályozza. Így névtelen levelet írni egyuttal a legbizalmasabb cselekedet, mert hasznos munkától von el sok hivatalos erőt és ezért méltán kelt mindenkiben őszinte undort. Egészen másképpen állana a dolog, hogy ha a feljelentő teljes névalírással közölné adatait a hatósággal. Akkor századrésze érkeznek annak, ami ma beérkezik. Akkor csak az esetben tenne valaki feljelentést, hogy ha dolgában biztos volna és így nem gázolna a pusztá látszat vagy szóbeszéd alapján könnyelműen és lelkiismeretlenül egyesek, vagy hatóságok becsületébe. Más szóval, becsületes emberekkel

volna dolguk, akik szavukért felelnek és akik a tett feljelentéssel becsületbeli kötelességet akarnak teljesíteni. — A névtelen levélírók ellen is van azért gyógyszer. Már sok esetben sikerült a levélírókat elfogni és a büntető igazságszolgáltatásnak átadni, dacára annak, hogy rást elferdítette. Vannak olyan sötét jellemű uriember, akik gyalázatos mesterségüket parszerűleg üzik. Szolgáljanak eme sorok számukra komoly figyelmeztetésül arra, hogy ne üzzék becsületen játékukat tovább, mert végül drága árat fognak fizetni. De azok is, akik feljelentésükben rágalmozóknak, gondolják meg, hogy nem becsületes dolog az, amit cselekszenek és ne tegyenek oly feljelentéseket, amelyekért nem tudnának helytállani.

— **Összeütközött tehervonatok.** Komáromból jelentik: Tegnap éjjel 3 órakor a komáromi pályaudvar külső részén az Érsekújvár és Budapest felől jövő tehervonatok összeütköztek. A Budapest felől jövő tehervonat nem vette észre, hogy a szemafor tilosra van állítva és a vonatot rávezette a tilosra jelzett vágányra. Vele szembe jött az érsekújvári tehervonat és mire a vezetők észrevették a veszedelemt, a két vonat teljes sebességgel egymásba rohant. A mozdonyok szétzúzódtak és négy kocsi felborult. A négy kocsi közül kettőben robbanóanyag volt és szerencsés véletlen, hogy nem robbant fel. Az összeütközés következtében az érsekújvári vonat vezetője, egy **Kühne** nevű gépész szörnyethalt, s a vasúti személyzet közül pedig négyen súlyosan megsebesültek. A forgalmat ezideig csak átszállással tudták lebonyolítani.

— **Nyilvános köszönet.** A fiu- és nőiparostanonciskola kiváló növendékeinek vizsgát megjutalmazásához járultak: Ipartestület 12 kor., Csizmadia ipartársulat 10 kor., Szántó Győző ur 10 kor és Serly Ede ur 5 kor. Midőn a fenti adományokat a megjutalmazott tanulók nevében is hálásan megköszönöm, maradtam Debrecen, 1916. július 29., teljes tisztelettel **Csurka István** iparostanonciskolai igazgató.

— **Pesti cselédek** csak ma az Urániában. Elsőrangú szórakozást ígér **Parlagi Kornélia**, **Pintér Imre**, **Delli Lajosné**, **Féli Zsoka**, **Szentcsanak János** mai bucsufellépése. E páratlan sikerű operette moziszekess legutóbb Kolozsváron folytonosan zsufozt házakat vonzott és mint a jegyelővételből itélni lehet, ma az Urániában is így lesz, mert a „Pesti cselédek“ széles humorával, kacagtató jeleneteivel és pajkos kupléival biztosítja magának a sikert, amely Budapesttől kezdve egész országon keresztül kísérte. A szekecs előtt pompás kabaréban is lesz része a közönségnek, amelyben fő hely jut **Hadrík Annának**, a **Medgyasszay-Kabaré** volt primadonnájának. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődik. Jegyelővétel reggel 9 órától. Telefon 12—56.

— **Edroic herceg fiának csodálatos menekülése.** Lembergől szokatlanul érdekes és regényes esemény híre érkezik. Az osztrák-magyar hadsereg egyik magasrangú tisztje **Edroic** herceg, rendkívüli körülmények között bukkant rá halottnak hitt kis fiára. A herceg békeidőben Varsóban lakott, habár osztrák állampolgár volt és tartalékos tiszti ranggal bírt. Amikor kitört a háború, azonnal elutazott Varsóból és jelentkezett ezredénél, feleségét és kis fiát pedig Varsóban hagyta. Amikor Varsót az oroszoknak ki kellett üríteniök, arra kényszerítették a hercegnőt, hogy hagyja el a lengyel fővárost, ő kocsin kis fiával együtt Minsk felé haladt, azonban az uton rablók támadták meg és a hölgyet meggyilkolták, a gyermeket pedig egyik távolabbi lövészárkba hurcolták. Az orosz csapatok **Breszt-Litovsk** környékén élve találták meg a herceg fiát, aki saját magáról csak azt tudta, hogy **Vladicsnak** hívják és akit egy orosz tiszt magához vett, később pedig átadott **Ungern-Sternberg** bárónőnek, aki Oroszországban lakik. Nemrégiben a galíciai lapok közölték a fiucska jól sikerült arcképét. A fotográfiát tartalmazó újság véletlenül a gyermek

apjának kezébe került és így megtudta, hol tartózkodik halottnak hitt gyermeke. A bukaresti amerikai követ útján érintkezésbe lépett fia jelenlegi gondozójával és sikerült elérnie azt, hogy a hercegi gyermek rövid időn belül Románián keresztül Ausztriába fog jutni.

— **Az Apollo előleges jelentése.** Az Apollo ma kiadott jelentése szerint holnap, hétfőn és kedden **Virágh Jenő**, **Sándor Stefi** és **Halmaj Vilmos**, a budapesti Royal-Orfeum tagjainak vendégjátékával vig-est lesz, melynek gazdag és változatos műsora lesz. A sok fővárosi újdonságon kívül lesz pompás mulattató film-műsor is. Jegyek hétfőn délelőtt előre váltathatók.

— **Ahol három koronával csökken a marhahus ára.** Eszék az a boldog város, ahol egyszerre három koronával csökkent a marhahus ára. Egy ottani marhabizományos ugyanis augusztus és szeptember hónapokra 6 korona 76 fillérért szállítja a katonaság részére a marhahus kilóját. Ezzel kapcsolatban a bizományos egyidejűleg ajánlatot tett Eszék városának, hogy a polgári lakosság ellátására is hajlandó ugyanilyen árban marhahust szállítani; azzal a kikötéssel, hogy a húst a városi mézarszékekben különként 7 koronáért fogják árusítani. Eszéken ezidőszent 10 koronát fizetnek a marhahusért.

— **A Priszlop.** 1159 méter magas hegy-ség Máramaros vármegye határán a Borsza község felől Bukovina felé vezető uton. A világháború második esztendejének végén nagyhirű és gyakran emlegetett pozícióvá nőtte ki magát, mint az összes hegyek uralkodója: a **Csimborasszó**. A Priszlop lenne ugyanis az a fontos pozíció, amelyen keresztül a közhit és a kávéházi bölcsek szerint az oroszok bejöhethetnének Magyarországra. De különösképpen az orosz hivatalos jelentések sietnek legalább akkora jelentőséget tulajdonítani neki, mint a bibliai **Nébó** hegyének, ahonnan az Ur megmutatta **Mózesnek** az ígért földjét. Nem vitatjuk ezt a nevezetességet, de hogy a Priszlop mennyire jelentéktelen hadászati szempontból és hogy mennyire nem alkalmas arra, hogy **Bruszilov** tábornok be is juttassa, bekancsukazza kozák népét a máramarosi **Nébón** át, annak bizonyításul utalunk a szatmári lószállítások ügyében az elmúlt hetekben a kassai hadosztálybíróóság előtt lefolytatott tárgyalás egy epizódjára. Két főtörzsállatorvos volt beidézve szakértőként a honvédelmi minisztériumból a tárgyalásra. Mindketten végighallgatták a tanuk vallomását, akik elmondták, hogy milyen uton, milyen keserves nehézségek között jutottak el a trénszekerek a métermázsza megterheléssel Borsán át a Priszlopra. Járhatatlan utak, meredékek teszik nehezzé itt a közlekedést és viselik meg a ló szervezetét. A tanuk vallomásából a szakértők megállapították, hogy ez az ut, amelyet 5 métermázsza teherrel tettek meg a lovak, 50 százalékkal csökkentette a lovak értékét, vagyis az ezen ut megtertelével járó megerőltetés 50 százalékkal gyengítette a lovak szervezetét. Ezért nem veszélyes a Priszlop. Az oroszok, ha jönni akarnak, bizonyára nem 5 mázsás terheket hoznak, hanem sokkal nehezebb ágyukat. Arra pedig a Priszlop útjai nem nagyon alkalmasak. Nyugodtan nézhetjük, ha egy-egy különítmény be is jut a Priszlopnál, hát csak hadd jöjjön. Ami ott fel tud vonulni, az nem is megy vissza a magyar földről. Esetleg a magyar föld alól.

— **Az Apollo az Uranus helyiségébe költözködik.** Az Apollóban a napokban kezdik meg az átalakítási munkálatokat, melylyel az előcsarnok ismét kibővül. Mig e munkálatok tartanak, az Apollo az Uranus mozgósínház helyiségében — **Korona-passage** (színház-udvar) — fog játszani. A helyárok ugyanazok lesznek, mint az Apollo helyárai. A kedvezményes jegyek itt is érvényesek lesznek. Megnyitó előadás augusztus 2-án, szerdán lesz.

— **A debreceni társulati női felső kereskedelmi iskolai és a vele kapcsolatos női kereskedelmi szaktanfolyam** igazgatósága a városban elterjedt hírekkel szemben közli, hogy párhuzamos osztályok nyitása folytán mindkét tagozatban még elegendő hely áll rendelkezésre. Beiratások naponként d. e. 11—12 óra között eszközölhetők a **Ferenc József-ut 8.** szám alatt levő I. emeleti igazgatói irodában. Az igazgatóság.

— **Öngyilkosság.** Földesről írja tudósítónk: Rácz Ferenc jómódu kovácsmester ma a műhelyében fölakasztotta magát és meghalt. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség.

— **Felhívás fegyver-bejelentésre.** A városi adóhivatal a következő felhívást adta ki: Ismételve felhívtnak mindazok, kik a fegyveradóra vonatkozó bejelentésüket a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a bejelentésüket 8 nap alatt a városi adóhivatalnál (Kossuth-utca 4. sz. a., régi pénzügyigazgatósági épület) annyival is inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt, hivatalból fog megállapíttatni.

— **Kinevezés.** A m. kir. dohányjövédéki központi igazgató Mittermayer Frigyes szepesbélai lakost, végzett felsőkereskedelmi iskolai hallgatót a debreceni dohánybevéltő hivatalhoz ideiglenes minőségű díjtalan dohányjövédéki gyakoronokká nevezte ki.

— **Himzett nyári bluzokat** az előrehaladott szezonnak miatt leszállított áron árúsítja ki Frank Sándor női-divat cég. Telefon 12-56.

— **Árverés a vasúti állomáson.** A vasúti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha- és fehérneműek stb. Debrecen állomás podgyász felvételi helyiségében augusztus hó 3-án d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adni. A befolyó összeg a vasúti árvaház-alap javára fordítatik.

— **Névmagyarosítás.** Schwarz Andor debreceni lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Szemeré-re változtatta.

— **Egy sokat érő találmány háziasszonyoknak.** Értékesebb, hasznosabb dolgot alig művelhet valaki, minthogy olyan dolgot hoz forgalomba, amely a háztartás nehéz gondjait igyekszik megkönnyíteni s a már elviselhetetlen költségeket apasztja. Egy ilyen dolgot mutat be most a Bika kistermében Freud Sándor budapesti vállalkozó, aki Aspirator néven egy légnymásu mosógépet hozott Debrecenbe. A találmány bemutatását napról-napra tömegesen nézik végig a háziasszonyok, akik a próbamosás végig szemlélése után sietve vásárolják meg az Aspirator-t. És minden csodálatot és elismerést meg is érdemel az új találmány, mert biztosan dolgozik, olcsó, nagyon egyszerű, tehát könnyen kezelhető és rendkívül olcsóvá teszi a mosást, mert rendkívül kevés szappant fogyaszt és kevés munkaerőt kíván. Ami végtelenül fontos most, amikor a szappan megfizethetetlen, a munkaerő drága. A bemutatáson megjelent hölgyek maguk is a legnagyobb elragadtatással szemlélték a gép működését és azonnal vásároltak is. Az Aspiratorral a közönség előtt tíz perc alatt a legszemélyesebb ruhát hófehérre mosta. A hölgyek elismerő nyilatkozatai és a tömeges vételek bizonyítják az Aspirator jóságát és

gyakorlatiasságát. Freud Sándor tekintettel a tömeges vételre még néhány napig Debrecenben marad. A gépet minden este 6 órakor mutatja be a Bika kistermében. Az egész gép ára 24 korona.

— **Művész-est az Apollóban.** Ma, vasárnap négy előadásban kerül műsorra az a pompás és kacagató program, melyben Vajnovszky Vilma, Kassai Károly és Várnai László nyujtanak kitünő és elsőrendű ének- és kplé-ujdonságokat. A film-műsor is tartalmas és érdekfeszítő. Nagy sikere volt „A bajadér szerelme” című amerikai mozidramának. Ma az érdekes előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— **Ruhavásznakat,** mosó grenadinokat, svájci himzett batisztokat július hó 30-ikától kezdve mélyen leszállított áron árúsítja ki Frank Sándor női-divat és fehérnemű cég. — Telefon 12-56.

— **Haladunk a magyar ipar terén.** Sikertől gazdagítani az iparművészetet az országban elismert jóhírnevű Goldstein Karolina fűző-készítőnek oly haskötő készítésével, melyet bármilyen érzékeny nő a célszerű szabás folytán kényelmesen viselhet. Ezt számtalan elismerő levél bizonyítja. Alakra szabva, mérték után 3 óra alatt próbához.

Csók a cukrászdában

— Hadbírósi tárgyalás —

Kolozsvár, július 29.

Nagyszébenben a Heltauer-utcában van egy barátságos kis cukrászda, abban egy még barátságosabb cukrászleány, akinek az ott megforduló 21-es honvédzászlósok életre-halálra udvaroltak. Különösen erősen csapta a szelet egy V. G. nevű egészségügyi zászlós, aki egyszer megkockáztatta, hogy a leányt megcsókolja. A kísérlet azonban balul ütött ki, mert a következő pillanatban a legyeskedő udvarló arcán egy jól szabott pofozós csattant el, amit természetesen a leány adott, de a zászlós kapott. Ez a csók-affér volt a kiindulási pontja annak a katonai büntetésnek, ami ma folyt le a honvéd haditörvényszék előtt.

A V. G. megleckéztetéséről ugyanis tudomást szereztek az ezred többi zászlósa is, akik különben sem rokonszenveztek a felpofozott zászlóssal, mert az állítólag polgári életében több inkorrektiséget követett el. Fülébe jutott az eset M. A. zászlósának is. A zászlós másnap, a korzón találkozott V. zászlóssal s akkor alaposan odamondott neki: „Pfüj! Jellemtelen! Maga a medikusok szégyene!” — mondta. A

csóktolvaj kikérte magának ezt az eljárást s már majd ott a közönség előtt ököre mentek egymással, de a közös barátok a tetteges affért akkor valahogy elsimitották. Délután az ellenfelek a laktanyában találkoztak, ahol megint csak szóba került az utcai összecsókolkozás. M. ujlág rendreutasította V.-t, aki ezután már sokkal temperamentumosabban viselkedett. Felugrott, ellenfelét torkonragadta s a földre akarta teperni, de az kardot rántott s a lapijával többször a fejére sújtott.

A honvédegyészség a katonai büntetőtörvénykönyv 769. szakaszába ütköző becsületbiztonság és a 680. szakaszba ütköző testi biztonság címén emelt ellene vádat. A tegnapi fő-tárgyaláson Téliá őrnagy elnökölt, Tahy Pál százados-hadbíró vezette a tárgyalást, Biró Balázs dr. főhadnagy képviselte a vádat, Kovács dr. főhadnagy pedig a vádlott védelmét látta el. A tárgyaláson jelen volt a sértett is, akit időközben a rangjától megfosztottak. A vádirat felolvasása után a tárgyalás a vádlott kihallgatásával vette kezdetét.

M. A. zászlós beismerte, hogy a sértettet bántalmazta. Védelmére azonban azt hozta fel, hogy abban az időben Nagyszébenben a közönség rossz szemmel nézett a medikus zászlósokra, mert közülük egy s ez valószínűleg a sértett volt, olyan dolgokat követett el, ami már polgári felfogás szerint is illetlen volt s legkevésbé sem volt összhangban a tisztí kardbójtal. Sértett ennek dacára, hogy viselt dolgairól meglehetősen hangosan beszéltek, nem akart viselkedésén változtatni. Erre ő jogosan felháborodott s előbb az utcán, majd a laktanyában utasította rendre. — V. ahelyett, hogy megünyászkodott volna, reárohant, ő meg önvédelemből a kardlappal feléje sújtott. Kihallgatott ezután a bíróság még több tanút s azután a terheltet három heti foglárifogsággal büntette meg.

A nő legszebb disze

a szép alakú dús

KEBEL.

Hölgyek, kik e tekintetben hiányt éreznek, forduljanak teljes bizalommal

Krause Idához

FOZSONY,

Báno-út 2, C) oszt., honnan

teljesen költségmentesen és diszkrétan kapnak tanácsot és útbaigazítást a telt kebel elérésére.



**A sárgán is ópen ugy hat,
Akárcsak a feketén.
Olyan sima, mint a tükör,
Ha cipőre kenem én.
És mint csillag, ópugy csillog
Ide-oda rajt a lény;
Micsoda egy csoda hát ez?
----- Ez a**

PYRAM

CIPŐ = KRÉM

Gyártja: **BENESTESTVÉREK, GYÖR**

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

**Fürdő-cikkek,
Trikó-paplanok,
Uszó-ruhák
óriási raktára!**

Benedek Mátyás és Fia
Érmihályfalva

elsőrendű, hántott

tűzifát

(vargafa) ajánl. Ára 100 métermázsánként **580 korona**, Monostorpályi álmásra feladva. Szállítható azonnal. Megrendeléseket 100 korona előleg beküldése esetén utánvétellel feladva fogadjunk el.



Ismételadók, ügynökök, házalók, vásárolók,
a legszebb, selyemmel himzett

HÁZIÁLDÁST

kaphatják bármely nyelven, passepartout-val 42x52^m nagyságban **Hugo Jellinek** himzésgyárában Wien, VII. Lindengasse 55.

Ajánlunk azonnali szállításra a legutányosabb napiárak mellett:

Gép-, henger- és autólaját, gépsziradékot, kocsikenőcsöt
és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajat szavatolt jó minőségben.

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

diesznőszir-, szalonna- és olajnagykereskedők

Budapest, IX., Mentos-utca 17. Irdpönyvím: WEISSEFETT Budapest. Interurbán-telefon: József 14-50.



933 sz.

Arjegyzőkek ingyen.

Képviselek keresztetnek. Különleges gyártás sajtók és borászati készülékek számára.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók.

Elsőrendű gyártmány

Viznyomású bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult!

Szőlő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

HIRDETÉS.

Az ungvári **gőz- és kád-fürdő** f. év október 1-től kezdve egy arravaló kezelőnek átadandó. E célra elsősorban egy előzékeny modoru képzett, nős **fürdőmestert keresünk**, aki a telepet önállóan vezetheti és megfelelő óvadékkal rendelkezik. Érdeklődők forduljanak személyesen dr. Preusz Lászlóné urnóhoz Ungvárt, esetleg Bródy Sándor urhoz Budapest, V. Mértleg-utca 2. **A fürdőtulajdonosok.**

Birtok-eladás.

Néh. Kovács Gyula nyugalmazott alispán hagyatékához tartozó, Hajduszoboszlón a kabai és nádudvari-ut között fekvő **162 kat. hold tanya-birtok** megfelelő lakóház és tanyaépületekkel, valamint Angyalháza a nádudvari határhoz közel fekvő **70 kat. hold tanyabirtok** eladó. Értekezhetni **Dr. Malatinszky József** ügyvéd, végrendeleti végrehajtóval, Hajduszoboszlón.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Cipővásár!

Tömegvétel folytán mindenféle cipők legolcsóbban beszerezhetők. Amerikai egész sevrő varrott női cipő 20 korona. Kézimunka cipők nagyválasztékban. Hadizsvegyek, rokkantak, katonák, hivatalnokok, vasutasoknak árengedmény. Nagy cipőárház, Hatvan-u. 8.

Porosz

köszönet I. rendű, megrendelésre azonnal házhoz szállít, valamint későbbi szállításra előjegyzéseket elfogad. — Unió tűzifa és áruforgalmi részvénytársaság. Ispotyá-telep 1. Telefon 779.

Elveszett

egy szürke, pókalaku mellű, Egyház-tértől Csapó-utcáig a villamoson. Minthogy a megtalálóra nézve ez ugys értéktelen, sziveskedjék alkalmissal a kiadóra hozni.

Zálogcédulát,

törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Földszinti lakás,

háromszobás, fürdőszobával, parkirozott udvarban kiadó. Arany János u. 20.

Finom himzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háború firtama alatt fenntarthassa. Késes-utca 37. Nyíriné.

Zomán

címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Kapucsedulák

bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Nem kell Pestre, Bécsbe,

vagy idegen céghez adni ruhát, mert modern ruhafestő, vegytisztító és gőzmosó-gyáram kiváló szép munkát szállít. **Gyász esetben** gyorsan fest feketére. **Egyenruhát** soronkívül tisztít **Wacha Róbert** Debrecen, Simonffy-u. 55., Széchenyi-u. 6. — Postai megbízások az egész országból érkeznek.

ELADÓ

használt gázluszterek!

Feltűnő olcsón.

1 szép elegáns háromágú szalonlámpa, 1 huzós gyöngyújtós ebéd-lámpa, 1 kétágú rézluszter, 3 egyszerű lila és 1 karlámpa egész jó állapotban, együtt összesen 80 koronáért sürgősen eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Aranyat-ezüstöt, brilliáns, szaloggyet vesz, meghívására hához is olcsó Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Új cipőüzlet!

Piacon, városházával szemben Berlii cipőárház. Mindenféle cipők legolcsóbban beszerezhetők. Saját készítésű cipők olcsón. Méret után vállalkoz. Hivatalnokok, vasutasok, katonák, rokkantak és hadizsvegyek árengedményben részesülnek. Vevőimnek talpalok, javítok, fejelek.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Hajduszoboszlón lévő 74 hold föld tanyával, Hajduböszörményben lévő 190 hold föld tanyával, Mikepércsi uton 4 hold föld, Halápon 12 hold föld kaszáló. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Elsőrendű**tégla**

bármely állomásra szállítva jutányos árban megrendelhető a Szatmári Bank Részvénytársaságnál, Szatmár.

Krámer József

„Bika“-bérházban lévő hölgyfodrászterme tudatja a hölgyközönséggel hogy este 8 óráig tart nyitva. Legújabb divatu fésülés, ondiolás, vibrációs szépségápolás, manikűrözés. Telefon 915. szám.

15 darab

6 hetes kacsá eladó. Sestakert, Komlóssy-ut 54. sz.

200 drb

használt nyersolajos

hordó eladó.

Hajduböszörmény

Villanytelep.

TELEFON 28.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

levő

Vendéglő

és

sörcsarnok

azonnal

kiadó!